

จดหมาย

คณะกรรมการพัฒนา

ประชาธิปไตย

ส่งมอบแก่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ที่ ๒๑๙๐/๒๕๓๘

คณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๘ เมษายน ๒๕๓๘

เรื่อง ส่งมอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย
(คพป.)

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
- ข้อเสนอกรอบความคิดในการปฏิรูปการเมืองไทย
  - ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่...) พุทธศักราช.....

ตามที่ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย เมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๗ โดยให้มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) ศึกษา พิจารณา ค้นคว้า ตรวจสอบ รวบรวมความเห็นและเรียบเรียงบทบัญญัติขึ้นเป็นร่างรัฐธรรมนูญ
- (๒) ศึกษา พิจารณา ค้นคว้า ตรวจสอบ รวบรวมความเห็นและเรียบเรียงบทบัญญัติขึ้นเป็นร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคการเมือง การร่างกฎหมายอื่นอันจำเป็นต่อการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (๓) ศึกษา พิจารณา ค้นคว้า ตรวจสอบ รวบรวมความคิดเห็นและยกร่างข้อเสนอนั้นเพื่อการจัดทำแผนหรือโครงการพัฒนาหรือปฏิรูปการเมืองการปกครองของประเทศในระยะเฉพาะหน้าและระยะยาวโดยสอดคล้องกับระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

คพป. มิได้ดำเนินการในฐานะองค์กรทางการเมือง และไม่เข้าไปเล่นเกมการเมือง แต่ได้ใช้เวลาศึกษา พิจารณาค้นคว้า ตรวจสอบ และสังเคราะห์ความรู้ขึ้นมาเป็นข้อเสนอนั้นในการพัฒนาประชาธิปไตย ทั้งนี้โดยได้รับความร่วมมือจากนักวิชาการจำนวนมาก และได้รับความสนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

คพป. มีข้อเสนอนั้นโดยสรุป ๒ ประการคือ

ประการที่ ๑ ควรมีองค์กรที่ทำหน้าที่พัฒนาการเมืองอย่างต่อเนื่อง

โดยที่การพัฒนาทางการเมืองเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง ที่ควรได้รับการพัฒนาไปพร้อมกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา และวัฒนธรรมในอดีตที่ผ่านมาการทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมก็มีการทำแผนการศึกษาที่ดี การทำแผนวัฒนธรรมก็ดีสำนักงานคณะกรรมการเป็นผู้รับผิดชอบในแต่ละเรื่อง

แต่ไม่มีองค์กรในทำนองเดียวกันทำหน้าที่ทำแผนพัฒนาการเมือง

คพป. เห็นควรให้มีการตั้งองค์กรที่ทำหน้าที่พัฒนาการเมืองอย่างต่อเนื่อง โดยจะตั้งชื่อว่า “คณะกรรมการพัฒนาการเมือง” หรือ “สภาพัฒนาการเมือง” หรือชื่ออื่นใดก็ตาม ที่สำคัญคือให้ทุกส่วนในสังคมมีส่วนร่วมในองค์กรนี้ และในระยะเริ่มต้นควรให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการขององค์กรนี้

ประการที่ ๒ ควรมีการปฏิรูปการเมือง

การพัฒนาประชาธิปไตยในประเทศไทยเป็นไปได้ช้าเป็นอย่างยิ่งเพราะวัฒนธรรมการคิดในสังคมไทยที่สนใจเฉพาะตัวบุคคล แต่ไม่สนใจระบบ มีอะไรก็โทษกันเฉพาะที่ตัวบุคคลขาดความสนใจและความเข้าใจระบบการเมือง และเกือบจะไม่มีการพัฒนากระบวนการเมืองเลย

คพป. ได้ศึกษาระบบการเมืองของเราเปรียบเทียบกับวิวัฒนาการของระบบการเมืองในประเทศต่างๆพบว่าประเทศไทยยังใช้ระบบรัฐสภาแบบดั้งเดิมที่ใช้ในประเทศยุโรปก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ และถูกนำไปใช้ในประเทศเกิดใหม่หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ หลายประเทศ ซึ่งล้วนทำให้เกิดปัญหาขึ้นทั้งสิ้น เพราะระบบรัฐสภาแบบดั้งเดิมเป็นระบบที่มีความบกพร่องที่ทำให้เกิดเผด็จการทางรัฐสภา และความไร้เสถียรภาพและไร้ประสิทธิภาพทางการเมืองขึ้นพร้อมๆกัน

ระบบการเมืองเป็นระบบอำนาจสูงสุดของประเทศหากขาดความถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อทั่วตลอดสังคม ประเทศไทยเป็นเมืองพุทธ และพุทธศาสนาก็เป็นของดีงาม แต่สังคมไทยเต็มไปด้วยความเสื่อมเสียทางศีลธรรม นานาประการ ปัญหานี้จะแก้ไขไม่ได้ตราบดีที่เรายังไม่แก้ไขให้ระบบการเมืองมีความสะอาด และมีประสิทธิภาพได้ในการแก้ปัญหาของประชาชน

คพป. เห็นว่าปัญหาของบ้านเมืองแก้ไขได้โดยเริ่มต้นที่การปฏิรูปการเมือง โดยแก้ไขทุกจุดที่บกพร่องพร้อมกันตามที่เสนอไว้ในเอกสารชื่อ **“ข้อเสนอ**

**กรอบความคิดในการปฏิรูปการเมืองไทย” และ “การปฏิรูปทางการเมือง
ทางออกของประเทศไทย”** การดำเนินการปฏิรูปการเมืองทำได้โดยแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ มาตรา ๒๑๑ ให้มีการตั้งคณะกรรมการพิเศษเพื่อยกร่างรัฐธรรมนูญแห่งชาติตั้งที่ศาสตราจารย์ดร.อมรจันทร์สมบูรณ์ได้ร่างไว้ให้ดูตามที่แนบมาด้วย

คพป. ขอมอบกรอบความคิดและวิธีการปฏิรูปการเมืองไว้ให้สังคมไทยผ่านประธานสภาผู้แทนราษฎรหากบ้านเมืองประสบภาวะวิกฤตไม่มีทางออกขอให้ทราบว่าไม่จำเป็นต้องเข้าไปสู่ความรุนแรง เพราะมีทางออกโดยการปฏิรูปการเมือง

บัดนี้ภารกิจของ คพป. ตามที่ได้รับมอบหมายจากท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรเสร็จสิ้นลงแล้ว ในนามของประธาน คพป. ผมขอขอบคุณกรรมการและอนุกรรมการ คพป. ทุกท่าน ตลอดจนบุคคล คณะบุคคล และองค์กรต่างๆ ที่มีส่วนร่วมในการสร้างกรอบความคิดและวิธีการปฏิรูปการเมืองในครั้งนี้ และหวังว่าผลงานที่ท่านช่วยกันสร้างขึ้นไว้ จะได้รับการนำไปใช้ ณ จุดหนึ่งในอนาคต เมื่อเหตุปัจจัยถึงพร้อม อันจักช่วยให้บ้านเมืองอยู่รอดปลอดภัย และสามารถพัฒนาไปได้ด้วยความดี ความงาม และความถูกต้อง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ประเวศ วะสี

(ศาสตราจารย์นายแพทย์ประเวศ วะสี)

ประธานคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย